

Sygn. akt VII Kz 514/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie - VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Danuta Józefowska

Sędziowie : SR del. Monika Maciążek (spr.)

SO Agnieszka Gałkowska

Protokolant: st. sekr. sądowy Romualda Jędrzejczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Zawierciu Wojciecha Smolenia

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 24 listopada 2016 r.

w sprawie z oskarżenia subsydiarnego K. R.

przeciwko K. K., J. P. i B. P.

oskarżonym o czyn z art. 155 k.k.

zażalenia wniesionego w dniu 19 września 2016 r. przez pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej K. R.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Zawierciu

z dnia 6 września 2016 r., sygn. akt II K 1186/15

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Zawierciu, na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k., umorzył postępowanie karne w sprawie II K 1186/15 zainicjowane subsydiarnym aktem oskarżenia, stwierdzając brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Powyższe postanowienie zaskarżyła w całości pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej, zarzucając obrazę przepisów postępowania, a to art. 120 § 1 i § 2 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie, tj. brak wezwania do uzupełnienia braku formalnego w postaci braku sporządzenia i podpisania aktu oskarżenia przez adwokata lub radcę prawnego, które to uchybienie miało wpływ na treść orzeczenia, gdyż doprowadziło do bezzasadnego umorzenia postępowania, podczas gdy w dalszym ciągu występowała dodatnia przesłanka procesowa w postaci skargi uprawnionego oskarżyciela.

W konkluzji pełnomocnik wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz przekazanie sprawy Sądowi I instancji celem dalszego prowadzenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

W zaskarżonym postanowieniu słusznie stwierdzono, że przewidziany w art. 55 § 1 k.p.k., termin do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia ma charakter prekluzyjny. Oznacza to, że w razie gdy pokrzywdzony w ciągu miesiąca od daty doręczenia mu postanowienia o powtórny umorzeniu postępowania przygotowawczego albo odmowie jego wszczęcia nie skieruje aktu oskarżenia do sądu, bezpowrotnie traci uprawnienia oskarżycielskie, wynikające z trybu uregulowanego w art. 55 § 1 k.p.k. w zw. z art. 330 § 2 k.p.k. Sytuacja, w której akt oskarżenia zostanie wniesiony po tym terminie powinna być oceniana w kategoriach braku skargi uprawnionego oskarżyciela i prowadzić do umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. Jednak - wbrew dalszym argumentom Sądu Rejonowego - przypadek tego rodzaju w niniejszej sprawie nie zaistniał.

Pokrzywdzona K. R. jest osobą uprawnioną do wniesienia oskarżenia w niniejszej sprawie i skierowała akt oskarżenia do sądu z zachowaniem określonego w art. 55 § 1 k.p.k. miesięcznego terminu od daty doręczenia jej postanowienia o umorzeniu śledztwa. Faktem jest, że akt oskarżenia sporządziła osobiście, a zatem bez zachowania wymogów określonych w art. 55 § 2 k.p.k., który to przepis przewiduje, że tego rodzaju czynność (sporządzenie i podpisanie aktu oskarżenia) powinna być dokonana przez pełnomocnika. Brak wniesienia aktu oskarżenia przez fachowego pełnomocnika nie uprawniał jednak Sądu Rejonowego do przyjęcia, że w sprawie zaistniał brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Faktycznie akt oskarżenia był dotknięty brakiem formalnym, bo nie został sporządzony i podpisany przez pełnomocnika. Brak tego rodzaju, jak słusznie zauważono w zażaleniu, ma charakter usuwalny i wywołuje konieczność zastosowania procedury przewidzianej w art. 120 § 1 k.p.k. W razie jego usunięcia w terminie 7 dni, subsydiarny akt oskarżenia wywołuje skutki od dnia jego pierwotnego wniesienia. W tej sytuacji jest on więc skuteczny nawet, gdyby brak formalny został usunięty już po upływie miesiąca od doręczenia pokrzywdzonemu odpisu postanowienia o umorzeniu albo odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego, (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., IV KK 2/14, OSNKW 2014/12/89).

W związku z powyższym, w realiach procesowych niniejszej sprawy, stosownie do art. 120 § 1 k.p.k. K. R. powinna była zostać wezwana do usunięcia w terminie 7 dni formalnego aktu oskarżenia poprzez sporządzenie go i podpisanie przez pełnomocnika. Dopiero w razie ewentualnego niewykonania takiego zobowiązania możliwe jest rozstrzygnięcie kończące postępowanie, przy czym należy rozważyć, czy właściwe jest umorzenie postępowania z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela (art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.), czy uznanie subsydiarnego aktu oskarżenia za bezskuteczny (art. 120 § 2 k.p.k.)

Wobec niezachowania procedury mającej prowadzić do usunięcia braków formalnych subsydiarnego aktu oskarżenia, zaskarżone postanowienie należało uchylić. W dalszym toku postępowania, stosownie do art. 120 § 1 k.p.k., konieczne jest wezwanie oskarżycielki subsydiarnej do uzupełnienia braku formalnego aktu oskarżenia w terminie 7 dni poprzez wniesienie aktu oskarżenia sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika. O tego rodzaju wezwaniu należy równocześnie poinformować pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej.

Orzeczono jw. na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.